

SÖKANDE

Transdev Sverige AB, 556042-4391
Box 14091
167 14 Bromma

Ombud: Advokaten Anders Uhnér
KLA Karlerö Liljeblad Advokatbyrå HB
Box 7330
103 90 Stockholm

MOTPART

Region Jönköpings län
Box 372
551 15 Jönköping

Ombud: Advokaten Herman Sahlin
Advokatfirman Lindmark Welinder AB
Kungsgatan 2 C
223 50 Lund

SAKEN

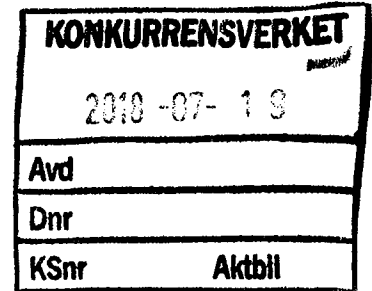
Överprövning enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (ÅLUF); nu fråga om upphävande av interimistiskt beslut

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det interimistiska beslutet den 9 juli 2018.

BAKGRUND

I interimistiskt beslut den 9 juli 2018 har förvaltningsrätten förordnat att Region Jönköpings län inte får ingå avtal med Tågkompaniet AB med anledning av upphandlingen, till dess något annat har bestämts.

YRKANDE M.M.

Region Jönköpings län yrkar, såvitt nu är ifråga, att förvaltningsrätten ska upphäva sitt interimistiska beslut den 9 juli 2018 och anför bl.a. följande. Det ursprungliga upphandlingsförfarandet påbörjades den 6 november 2015 genom att en förhandsannons publicerades. Regionen har arbetat intensivt med upphandlingen sedan dess. Meddelande om tilldelningsbeslut lämnades den 8 december 2017. Avtal skulle ha tecknats med vinnande anbudsgivare under december 2017. Trafikstart är planerad till den 9 december 2018. För att säkra ett kontrollerat operatörsbyte i december 2018 behöver ett avtal med Tågkompaniet AB tecknas nu och allra senast i augusti. Tidplanen i det ursprungliga upphandlingsförfarandet har således kunnat rymma en försening p.g.a. av rättsprocess med sju-åtta månader. Därutöver bör beaktas att ett stort antal människor är beroende av Krösatågstrafiken för att kunna klara av sin vardag och resa till och från skola, arbete, service och fritid. Krösatågstrafiken är en mycket viktig samhällsfunktion i Småland, Halland, Blekinge och Skåne. Trafiken har en sådan betydelse för samhället att förvaltningsrätten bör ta hänsyn till resenärernas intresse av att inte drabbas av trafikstopp. Om inte trafiken kan direktupphandlas från december 2018 uppkommer trafikstopp med allvarliga trafikstörningar. Det skulle också medföra allvarliga störningar i samhället.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

I 16 kap. 9 § ÄLUF anges att i fall då avtalsspärr enligt 1, 3 eller 8 § inte gäller får rätten besluta att den upphandlande enheten inte får ingå avtal innan något annat har bestämts. Rätten får avstå från att fatta beslut enligt första stycket, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören. Rätten ska vid bedöm-

ningen ta hänsyn till användarnas intresse, allmänintresset och övriga berörda intressen.

Av relevanta lagmotiv (prop. 2015/16:129, s. 18) framgår bl.a. följande. Vid rättens överväganden ska enligt bestämmelsen i tredje stycket hänsyn tas till användarnas intresse, allmänintresset och övriga berörda intressen. Hänsynen till användarnas intresse tar sikte på brukarna eller övriga som använder sig av det som anskaffas. Det kan vara fråga om såväl enskilda, företag som företrädare för det offentliga. Allmänintresset avser både samhällsekonomiska och samhällspolitiska aspekter. Utöver hänsynen till grupper av brukare rymmer detta intresse även generella hänsyn som att fysisk eller organisatorisk infrastruktur upprätthålls. Övriga berörda intressen tar främst sikte på förlorande och vinnande leverantörer. Vid den samlade bedömningen kan omständigheter som att den upphandlande myndigheten av ett angeläget och legitimt skäl har tillämpat ett påskyndat förfarande eller en direktupphandling i en brådskande situation tala för att domstolen ska avstå från att förordna interimistiskt. Om domstolen avstår från att förordna interimistiskt får leverantörernas berättigade möjlighet att få rättsenligheten av en upphandling prövad i stället främst tillgodoses genom bestämmelserna om överprövning av ett avtals giltighet, upphandlingsskadeavgift och skadestånd.

Förvaltningsrättens bedömning

Direktupphandling

Vad gäller regionens möjligheter att genomföra en direktupphandling framgår av relevanta lagmotiv bl.a. att den relevanta regeln främst är avsedd för oförutsedda händelser som inte den upphandlande enheten själv kunnat råda och att det förhållandet att en upphandlande enhet råkat i brådskan p.g.a. egen bristande planering inte utgör skäl för direktupphandling. Det är den upphandlande enheten som har bevisbördan för att förutsättningarna för en di-

rektupphandling är uppfyllda (se prop. 2009/10:180 s. 386). Att en upphandling kan bli föremål för en överprövningsprocess är en sådan förutsebar omständighet som en upphandlande enhet förväntas ta hänsyn till vid sin planering.

Intresseavvägning

Den i målet aktuella upphandlingen har ett upphandlingsföremål av betydande omfattning och det ursprungliga förfarandet har pågått under en längre tid. Den överprövningsprocess som följt på förfarandet har resulterat i att förvaltningsrätten i dom förordnat att upphandlingen ska göras om. I Kammarrätten i Jönköping föreligger ännu inte något avgörande. Den sammanlagda överprövningsprocessen har pågått strax över sju månader. Om kammarrätten inte skulle meddela prövningstillstånd skulle regionen få göra en ny upphandling vilket sannolikt leder till betydande tidsutdräkt innan avtal kan tecknas. Om kammarrätten skulle meddela prövningstillstånd är det rimligt att anta att det kommer att behövas viss ytterligare handläggning innan målet är klart för avgörande. Det är inte heller säkert att förvaltningsrättens avgörande ändras, även om prövningstillstånd skulle meddelas. Viss ytterligare handläggning innan förevarande mål rörande direktupphandlingsförfarandet är klart för avgörande kan också förväntas. I nuläget framstår det därför som mycket sannolikt att överprövningsprocessen kommer att medföra att regionens möjlighet att teckna kontrakt kommer att bli fördröjd under längre tid än vad regionen haft anledning att räkna med. Till detta kommer att upphandlingsföremålet får anses vara av stort allmänt intresse och det är av stor vikt att den aktuella trafiken kan fortgå utan avbrott. Mot bakgrund av vad regionen upplyst får det även anses visat att en ny leverantör inte kan ta över utan en längre förberedelseperiod. Mot bakgrund härav finner förvaltningsrätten, vid den avvägning mellan berörda intressen som ska göras i fall som det förevarande, att den skada eller olägenhet som ett upprätthållande av förvaltningsrättens interimistiska beslut skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för Transdev Sverige AB (Transdev). Trans-

devs berättigade möjlighet att få rättsenligheten av direktupphandlingsförfarandet prövat får i stället tillgodoses genom bestämmelserna om överprövning av ett avtals giltighet, upphandlingsskadeavgift och skadestånd. Vid en samlad bedömning finner förvaltningsrätten således skäl att upphäva sitt tidigare interimistiska beslut.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 D LOU).

Annette Spjuth

Rådmannen Annette Spjuth har fattat beslutet. Föredragande jurist har varit Ulf Nordberg.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida